

Assignatura:	22697 ART DEL SEGLE XIX (I)		
Professor/a:	Francesc Quilez Corella		
Cicle:	SEGON	Quadrimestre:	PRIMER
Crèdits:	5	Tipus:	OPTATIVA
Horari de classe:	Dilluns i Dimencres: 16:30 – 18:00		

TEMARI:

1. Aspectes metodològics

- Art del segle XIX. Problemes de definició conceptual.
- La dinàmica centre-perifèria i les seves repercussions metodològiques.
- El marc cronològic: 1808-1888. La periodització i les etapes artístiques.
- Breu estat de la qüestió sobre els estudis de pintura espanyola.
- Breu Introducció al període

2. Academicisme o Neoclassicisme

- El fenomen academicista i els seus epigons vuitcentistes: Vicente López (1772-1850), Zacarías González Velázquez (1764-1834).
- 1800. Ruptura o continuïtat. El pes de la inèrcia pictòrica.
- Els pintors de Cort de Ferran VII. Els *Davidians*: José de Madrazo (1781-1859), José Aparicio (1770-1838) i Juan Antonio Ribera (1779-1860).

3. Romanticisme

- La gènesi del moviment romàntic a Espanya: el seu entramat ideològic.
- L'eclosió de la crítica i del pensament artístic a Espanya.
- La pintura romàntica de tipus costumista: El focus sevillà i el madrileny.
- El paisatgisme romàntic: Jenaro Pérez Villaamil (1807-1854).
- El *purisme* romàntic: Federico de Madrazo (1815-1894) i Antonio María Esquivel (1806-1857).
- L'exploració de nous camps temàtics: orientalisme, exotisme, pintura d'història, pintura de casaques, pintura costumista...
- La representació dels estereotips culturals: la imatge romàntica d'Espanya.

4. Marià Fortuny i Marsal (1838-1874)

- L'aparició de la modernitat a la pintura catalana. La singularitat sobrevalorada d'un artista.
- L'exploració de nous camps temàtics: orientalisme, exotisme, pintura d'història, pintura de casaques, pintura costumista...
- La representació dels estereotips culturals: la imatge romàntica d'Espanya.
- El triomf social i econòmic com a paradigma d'actuació.
- El fenomen del fortunysme a Catalunya.

6. El fenomen de la pintura d'història. Els seus orígens ideològics i els seus representants: Eduardo Cano (1823-1897), José Casado del Alisal (1832-1886), Antoni Gisbert (1835-1902) i Eduardo Rosales (1836-1873)

7. El paisatge realista. Carlos de Haes (1826-1898)

8. L'època de La Restauració

- L'anecdotesme a Espanya. La pintura preciosista
- La plasmació dels ideals burgesos a través de l'obra pictòrica de Francisco Domingo (1842-1920), Ignacio Pinazo (1849-1916), Vicente Palmaroli (1834-1896) i Raimundo Madrazo (1841-1920)
- L'embrió del mercat artístic: galeristes i marxants

BIBLIOGRAFIA GENERAL:

- AA. DD., *Imagen romántica de España*, Madrid, 1981
- AA.DD., *Cien Años de Pintura en España y Portugal (1830-1930)*, Madrid, 10 vols., 1988-1992
- AA. DD., *La pintura de historia del siglo XIX en España*, Madrid, 1992
- AA. DD., *Centro y Periferia. En la modernización de la pintura española. 1880-1918*, Madrid, 1993-1994
- AA. DD., *Cent Anys de Paisatgisme català*, Barcelona, 1994
- ARIAS ANGLÉS, E., "La pintura. La escultura y el grabado", a *Historia de España. La época del Romanticismo (1808-1874)*, XXXV, Madrid, 1989
- ARIAS ANGLÉS, E., *Pintura española del siglo XIX*, Madrid, Historia 16, 1992
- CALVO SERRALLER, F., *La imagen romántica de España. Arte y Arquitectura del siglo XIX*, Madrid, 1995
- FONTBONA, F., "El siglo XIX: del neoclasicismo al realismo", a *La pintura española. La pintura en Europa*, vol. 2, Madrid, 1995
- GARCÍA MELERO, J.E., *Bibliografía de la pintura española*, Madrid, 1978
- GARCÍA MELERO, J.E., *Arte español de la Ilustración y del siglo XIX. En tomo a la imagen del pasado*, Madrid, 1998
- GAYA NUÑO, J.A., "Arte del siglo XIX", a *Ars Hispaniae. Historia Universal del Arte Hispánico*, XIX, Madrid, 1966
- GÓMEZ MORENO, M.E., "Pintura y escultura españolas del siglo XIX", a *Summa Artis*, XXXV, Madrid, 1993
- GUTIÉRREZ BURÓN, J., *Exposiciones Nacionales de Pintura en España en el siglo XIX*, Madrid, Universidad Complutense, 1987
- HÉNARES CUÉLLAR, I., *Romanticismo y Teoría del Arte en España*, Madrid, 1982
- HERNANDO, J., *El pensamiento romántico y el Arte en España*, Madrid, 1995
- LÓZOYA, Marqués de, *La teoría de las artes en el siglo XIX*, Madrid, 1940
- MORALES Y MARÍN, J. L., *Pintura en España 1750-1808*, Madrid, 1994
- NAVARRETE MARTÍNEZ, E., *La Academia de Bellas Artes de San Fernando y la pintura en la primera mitad del siglo XIX*, Madrid, 1999
- NAVASCUÉS, P., QUESADA MARTÍN, M.J., *El siglo XIX. Bajo el signo del Romanticismo*, Madrid, 1978
- PANTORBA, B. DE, *Historia y crítica de las exposiciones nacionales de Bellas Artes celebradas en España*, Madrid, 1980
- REYERO, C., *Imagen histórica de España (1850-1900)*, Madrid, 1987
- REYERO, C., *La pintura de historia en España. Esplendor de un género en el siglo XIX*, Madrid, 1989
- REYERO, C., FREIXA, M., *Pintura y Escultura en España, 1800-1910*, Madrid, 1995